

**ความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านม และพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ของสตรี
กลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม : กรณีศึกษาตำบลฉนวน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี**

ศิริวรรณ วงศ์แสงสอน และคณะ *
เชษฐา แก้วพรม, Ph.D (Nursing) **

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านม และพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมจำนวน 298 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านม และแบบสอบถามพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกตามรายด้านพบว่าความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมเกือบทุกด้านอยู่ในระดับดี ยกเว้นการรับรู้ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมที่อยู่ในระดับปานกลาง

2. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.3 ทำการตรวจเต้านมด้วยตนเอง เมื่อพิจารณารายละเอียดของการตรวจพบว่าการใช้มือคลำทุกส่วนของเต้านมที่ละข้างเพื่อค้นหาก้อน เป็นวิธีการที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติมากที่สุด (ร้อยละ 51.0) ส่วนการนอนราบโดยใช้แขนข้างหนึ่งหนุนใต้ศีรษะแล้วใช้มืออีกข้าง หนึ่ง คลำเต้านมสลับกันที่ละข้าง เป็นวิธีการที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติน้อยที่สุด (ร้อยละ 28.2)

3. ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง โดยการรับรู้ประโยชน์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง การรับรู้ต่อสมรรถนะแห่งตน ในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านมโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ($r = .12$ ถึง $.26$) ส่วนการรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งเต้านม และการรับรู้ปัญหาและอุปสรรคของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง ($r = -.17$ ถึง $-.27$)

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่มสุขภาพเพื่อใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านมต่อไป

คำสำคัญ : ความเชื่อเกี่ยวกับโรคมะเร็งเต้านม พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
สตรีกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งเต้านม

* นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

** อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี